

23. 06. 2014. 14:32h | Tanjug | foto: R. Getel

Istrazivanje: Svaki 10. diplomac čeka posao duže od pet godina

Beograd - Prvi značajan posao, koji je ugovoren na više od šest meseci, najkraće traže diplomci u oblastima informatike, računarstva i matematike, a najduže učitelji, pedagozi i agroinženjeri, pokazalo je prvo regionalno istraživanje o diplomiranim studentima u okviru CONGRAD Tempus projekta.

Različita iskustva nakon sticanja diplome: Studenti

Predstavljajući rezultate ankete, koja je obuhvatila Srbiju, Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru, istraživač u Centru za obrazovne politike Predrag Lažetić rekao je da je, među diplomiranim studentima koji već rade, prosečna dužina traganja za poslom u regionu iznosila 5,17 meseci, a u Srbiji 5,03 meseci za one koji su se školovali na univerzitetu i 6,86 meseci za one koji su bili na visokim tehničkim školama strukovnih studija.

Na to pitanje nisu odgovarali diplomirani studenti koji ni pet godina nakon završetka školovanja nisu imali posao, a tražili su ga. Oni spadaju u kategoriju dugotrajno nezaposlenih i njih u Srbiji ima 11,6 odsto, dok je u regionu taj procenat najveći u Crnoj Gori i iznosi 15,6.

U regionu, najveća dugotrajna nezaposlenost nakon studija od preko 20 odsto zabeležena je u oblastima bionauke (biologija i ekologija), medicinskih nauka i kategorija u kojima dominiraju studije sporta i fizičke kulture, rekao je Lažetić na konferenciji za novinare.

S druge strane, dodao je on, jedan od pet diplomiranih na univerzitetima koji su učestvovali u projektu, tačnije 18 odsto njih u Srbiji i regionu, u trenutku diplomiranja je već imao značajan posao koji je nakon diplomiranja nastavio.

Govoreći o strategijama pronalazjenja prvog značajnog zaposlenja, Lažetić je rekao da u čitavom regionu oslanjanje na socijalne mreže rođaka i prijatelja još daje najbolje rezultate (32,8 odsto na celom uzorku), pri čemu Srbija prednjači jer je do prvog posla preko ličnih kontakata došlo 36 odsto studenata univerziteta i 39,2 odsto diplomiranih studenata sa viših škola.

- Sledeća najzastupljenija strategija na celom uzorku je praćenje oglasa u novinama i na internetu i to je za njih 21,2 odsto bio način da dodju do posla - objasnio je on.

NSZ u Srbiji neefikasna

Kao treću najefektivniju strategiju Lažetić je naveo prijavljivanje Nacionalnoj službi za zapošljavanje, pri čemu je u Crnoj Gori na taj način našlo posao najviše diplomiranih, čak 30,1 odsto njih, uglavnom zbog vladinih programa, dok su u Srbiji diplomirani studenti univerziteta u svega 8,6 odsto slučajeva dobili posao preko ove službe.

Prosečna zarada diplomiranog studenta koji se školovao na univerzitetu ili visokoj tehničkoj školi strukovnih studija koje su uključene u CONGRAD Tempus projekt iznosi 589 evra, za ceo region, rekao je Lažetić i dodao da je "diploma institucije visokog obrazovanja i dalje najbolje osiguranje protiv nezaposlenosti".

Ističući da je istraživanje bilo detaljno i sveobuhvatno i da je obuhvatilo odgovore na 125 pitanja, on je naveo da su rezultati jedinstveni jer su prvi put prikupljeni putem standardizovane ankete koja je uključila gotovo dve trećine diplomiranih studenata na visokoškolskim institucijama u Srbiji koji su diplomirali 2007. i 2012.

Problem i sa privredom

Prorektorka za nauku Univerziteta u Beogradu prof. dr Ivanka Popović izjavila je da prvi put imamo značajnu bazu podataka o potrebama visokoobrazovnih ustanova i dodala da se nada da će anketiranje diplomiranih studenata postati redovna praksa.

- Istraživanje je pokazalo gde smo dobri i gde možemo biti bolji, ali je ukazalo i na slabe tačke - rekla je ona i kao poseban problem navela nedovoljnu saradnju sa privrednim i javnim institucijama oko organizovanja prakse za studente.

Popović je objasnila da firme u privredi očekuju gotove stručnjake, dok s druge strane nisu spremne da za njih otvore vrata i prime ih na praksu, makar kao besplatnu radnu snagu.

CONGRAD projekt, koji traje tri godine i završava se u oktobru, finansira se sredstvima Tempus programa Evropske unije, a anketom su u Srbiji bili obuhvaćeni diplomirani studenti tri državna univerziteta (u

Beogradu, Novom Sadu i Kragujevcu), privatnog univerziteta Singidunum i tri visoke tehničke škole strukovnih studija (u Subotici, Nišu i Užicu).

Anketa je sprovedena i na Univerzitetu Crne Gore, Univerzitetu u Banjoj Luci i Univerzitetu u Tuzli, što je omogućilo regionalnu uporedivost rezultata istraživanja.

2014 © - blic.rs
